MINISTER AKTYWÓW PAŃSTWOWYCH

BM.II.053.227.2022
IK: 704834

Warszawa, 06 lipca 2022 r.

Pan
Tomasz Grodzki
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

poniżej udzielam odpowiedzi na oświadczenie nr BPS/043-40-1623/22, Pana Tadeusza Kopcia, Senatora RP, złożone podczas 40. posiedzenia Senatu RP, z dnia 12 kwietnia 2022 r. *w sprawie problemów mieszkańców miejscowości położonych przy granicy z Republiką Czeską dotyczących eksploatacji węgla kamiennego przez kopalnię ČSM w Stonawie*.

Jednocześnie wyjaśniam, że Minister Aktywów Państwowych udzielił Panu Senatorowi analogicznej odpowiedzi na pismo skierowane bezpośrednio do Ministra Aktywów Państwowych, złożone równolegle z przedmiotowym oświadczeniem.

Uprzejmie informuję, że w ramach realizacji art. 3, zawartego 2 grudnia 1984 r., *Porozumienia między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a Rządem Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej o współpracy przy wybieraniu złóż węgla kamiennego zalegających w rejonie wspólnej polsko–czeskiej granicy państwowej*, na obszarze przewidywanych wpływów eksploatacji górniczej jest prowadzony monitoring skutków działalności czeskiego przedsiębiorcy górniczego na terytorium Polski. Przedsiębiorca ten założył, na terenie Polski, 5 linii obserwacyjnych osiadań terenu. Pomiary prowadzone są 2 razy w roku, na zlecenie OKD a.s., przez polskiego specjalistę posiadającego odpowiednie uprawnienia. Pomiary linii obserwacyjnych wykonuje się zgodnie z przyjętą w Polsce metodyką pomiaru osiadań. Należy wskazać, że rzeczywiste wartości osiadania, stwierdzone dotychczasowymi pomiarami niwelacyjnymi, nie osiągnęły wartości prognozowanych osiadań.

Dodatkowo, w celu bieżącego monitorowania wpływu działalności czeskiego przedsiębiorcy na teren Polski, w ramach zagrożeń sejsmicznych oraz ich wpływu na powierzchnię, na zlecenie OKD a.s. zostały na terenie Polski zainstalowane dwie stacje sejsmiczne w Kaczycach i w Pogwizdowie, których wyniki pomiarów są zestawiane wraz z wynikami pomiarów stacji zainstalowanych po stronie czeskiej.

Po stronie czeskiej, bieżący monitoring zjawisk sejsmicznych prowadzi Green Gas DPB a.s. (Rudé armády 637, 739 21 Paskov, okres Frýdek-Místek, kraj Moravskoslezský, Česká Republika). Natomiast na terenie Polski stacje sejsmiczne zostały zainstalowane w:

1. Zespole Szkół w Kaczycach przy ul. Harcerskiej 13, 43-417 Kaczyce w Gminie Zebrzydowice;
2. Szkole Podstawowej im. Księstwa Cieszyńskiego w Pogwizdowie przy ul. Szkolnej 1, 43-418 Pogwizdów w Gminie Hażlach.

Ich obsługę prowadzi Green Gas DPB, a.s., Spółka Akcyjna, Oddział w Polsce, ul. Ignacego Kraszewskiego 9, 43-400 Cieszyn.

Dane o zarejestrowanych zjawiskach sejsmicznych powstałych w związku z działalnością górniczą w powiecie ostrawsko-karwińskim, w województwie morawsko-śląskim są dostępne dla opinii publicznej na stronach internetowych Green Gas DPB a.s. Informacje o maksymalnych prędkościach drgań na powierzchni pozyskiwane są z sieci powierzchniowych stacji sejsmicznych po obu stronach wspólnej granicy państwowej i przetwarzane każdego dnia roboczego. Ponadto na obszarze przewidywanych wpływów eksploatacji górniczej czeski przedsiębiorca dokonał inwentaryzacji obiektów budowlanych.

W ramach monitorowania odpowiedniego zabezpieczenia koryta rzeki Olzy przed wpływem eksploatacji górniczej członkiem Dwustronnej Międzyrządowej Komisji (dalej: Komisja) jest również przedstawiciel Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (dalej: PGW Wody Polskie) - Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach (dalej: RZGW).

PGW Wody Polskie ma podpisaną z OKD a.s. ugodę Ramową z 7 stycznia 2015 r. nr CRP/2015 zmienioną aneksem z 23 lipca 2018 r., w której przedsiębiorca górniczy zobowiązał się do robót na rzece Olzie, w skład których wchodzi:

1. przebudowa stopnia wodnego w km 27+679;
2. przebudowa stopnia wodnego na próg poprzeczny w km 28+254;
3. pogłębienie koryta rzeki Olzy w km 28+258-29+041.

Roboty te miały być poprzedzone wykonaniem odpowiedniej dokumentacji oraz uzyskaniem stosownych decyzji administracyjnych. Następnie, została opracowana aktualizacja studium dla rzeki Olzy, z której wynika, że realizacja wcześniej zaplanowanych prac nie jest konieczna z uwagi na mniejsze osiadania od przewidywanych. Dokumentację, po akceptacji przez przedsiębiorstwo państwowe Povodí Odry (Povodí Odry, státní podnik), strona czeska (OKD a.s.), miała przesłać do RZGW w celu zaopiniowania i zawarcia ewentualnego aneksu.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z regulacjami, w przypadku wystąpienia szkód wyrządzonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ruchem zakładu górniczego, prowadzonego przez przedsiębiorcę z siedzibą na terytorium innego państwa, roszczenia z tytułu tych szkód są regulowane przepisami prawa obowiązującego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, tj. ustawy Prawo geologiczne i górnicze (dalej: P.g.g.) oraz Kodeksu cywilnego.

Mając na uwadze powyższe, w przypadku negatywnego wpływu działalności czeskiego przedsiębiorcy górniczego na teren Polski oraz mogących wynikać z tego tytułu sporów, prawem oraz sądem właściwym do rozstrzygania tych sporów, jest polskie prawo i polskie sądy.

W 2015 r. Komisja wypracowała i przyjęła do stosowania „Procedurę ugodowego postępowania przy naprawianiu szkód spowodowanych ruchem zakładu górniczego w rejonie polsko-czeskiej granicy państwowej”.

Uprzejmie informuję, że zgodnie z uchwałą nr 949 Rządu Republiki Czeskiej z 21 września 2020 r.:

1. 28 lutego 2021 r. zakończona została eksploatacja w kopalniach Darkov i ČSA;
2. z dniem 1 marca 2021 r. zostały one zbyte, wraz z powiązanymi obszarami górniczymi Doubrava u Orlové, Karviná – Doly I, Karviná – Doly II i Darkov, przez OKD a.s. na rzecz przedsiębiorstwa państwowego Diamo, celem przeprowadzenia ich likwidacji.

Jednocześnie informuję, że po zakończeniu wydobycia w kopalniach ČSM – Północ i ČSM – Południe, zgodnie z ww. uchwałą kopalnie zostaną zbyte na rzecz przedsiębiorstwa państwowego Diamo. Nastąpi przejęcie praw i obowiązków, włącznie z problematyką szkód górniczych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Zatem, w przypadku likwidacji czeskiego przedsiębiorcy górniczego (OKD a.s.), zobowiązanym do usuwania szkód górniczych, naprawy szkód w środowisku naturalnym, wykonywania zabezpieczeń oraz opracowania dokumentacji technicznej na usuwanie szkód górniczych, będzie przedsiębiorstwo państwowe Diamo.

Z poważaniem

Z upoważnienia Ministra Aktywów Państwowych
Piotr Pyzik
podsekretarz stanu

dokument podpisany elektronicznie
704834.2376095.1928130

Do wiadomości:

1. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów